

KADERNOTA BEGROTING 2023 - 2026

Na raadsvergadering 23 juni 2022

JUNI 2022

Inhoudsopgave

Aan de raad	5
Beslispunten voor de raad.....	7
Leeswijzer.....	9
Samenvatting resultaat.....	11
1. Uitgangspunten kadernota begroting 2023	13
2. Ontwikkeling algemene uitkering	17
3. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk	19
Programma Bestuur en ondersteuning.....	19
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat.....	20
Programma Sport, cultuur en recreatie.....	20
Programma Sociaal domein.....	20
Overzicht.....	21
4. Majeure ontwikkelingen (coalitieakkoord)	23
Programma Bestuur en ondersteuning.....	23
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat.....	23
Programma Economie	24
Programma Sport, cultuur en recreatie.....	24
Programma Sociaal domein.....	25
Overzicht.....	25
5. Nieuw beleid/ wensen	27
5.1 Nieuw beleid	27
Programma Veiligheid.....	27
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat.....	27
Programma Sport, cultuur en recreatie.....	28
Programma Volksgezondheid en milieu	28
Overzicht.....	28
5.2 Wensen.....	29
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat.....	29
Programma Sport, cultuur en recreatie.....	29
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	30
Overzicht.....	30
6. Ontwikkeling lokale lastendruk.....	31

Aan de raad

Er zijn weinig jaren geweest dat we vanuit een normale situatie een kadernota op hebben gesteld voor de meerjarenbegroting. Dit jaar springt daar echter ver bovenuit als we kijken naar de ontwikkelingen in de wereld. Er is een oorlog gaande tussen Rusland en Oekraïne waarvan de effecten worden gemerkt in ons eigen land en in Bunschoten. We zien een grote stroom vluchtelingen die een veilig heenkomen zoeken in andere landen. In onze eigen gemeente zijn drie gemeentelijke opvanglocaties ingericht en een groot aantal particulieren heeft ook ruimte beschikbaar gesteld.

Regeerakkoord

Aan de andere kant zien we oplopende (energie)prijzen met als gevolg een hoogoplopende inflatie wat van invloed is op de vrij te besteden middelen. Ook is het nog de vraag of de regering het regeerakkoord moet bijstellen, omdat zij ook extra moeten investeren in onder andere defensie. De maartbrief 2022 die de minister van Binnenlandse zaken heeft gestuurd geeft meer duidelijkheid voor de beschikbare financiële middelen tot en met 2025, maar het jaar 2026 blijft nog onzeker. Er wordt zelfs in gemeenteland gesproken over een zogenaamde "ravijnbegroting". De regering heeft inmiddels wel voorstellen besproken voor dekking van de extra uitgaven. Besluitvorming daarover vindt plaats bij de voorjaarsnota eind mei 2022 en wordt verwerkt in de meicirculaire 2022. Ook de toezichthouders staan nog in de wachtstand en wachten op besluitvorming van de regering.

Herijking gemeentefonds

Besloten is de herijking van het gemeentefonds door te voeren met ingang van 1 januari 2023. In het hoofdstuk over de ontwikkeling algemene uitkering wordt dat verder uitgewerkt.

In deze kadernota zijn twee scenario's uitgewerkt wat betreft de bovengenoemde risico's. In het eerste positieve scenario gaan we ervan uit dat de opschalingskorting op het niveau van de begroting 2025 wordt bevroren. In het tweede scenario gaan we uit van een negatief scenario waarbij de bevroering van de opschalingskorting met ingang van 2026 wordt losgelaten.

Wij verwachten dat er bij de meicirculaire 2022 meer duidelijkheid ontstaat over de ontwikkelingen na 2025. Wanneer het negatieve scenario uitkomt en dus een extra nadeel is op de effecten van de herijking van het gemeentefonds willen wij voor de kadernota begroting 2024 met u de discussie voeren over een eventuele (gefaseerde) verhoging van de onroerendezaakbelastingen. Dit om een financieel gezonde positie als gemeente te behouden.

Coalitieakkoord

Op het moment van schrijven van deze kadernota wordt er onderhandeld over de vorming van een nieuwe coalitie. De uitkomsten konden nog niet worden meegenomen in deze kadernota. Dit betekent dat deze kadernota een zogenaamde "beleidsarme" kadernota is waarin wel een aantal wensen zijn opgenomen vanuit het bestaand beleid. Als het coalitieakkoord gereed is zal het nieuwe college de besluitvorming voor de raad verder voorbereiden.

Op 8 juni 2022 is het coalitieakkoord 2022 - 2026 'bouwen aan de toekomst' gepresenteerd. In hoofdstuk vier zijn de projecten opgenomen die met ingang van 2023 actueel zijn. Het coalitieakkoord moet voor de jaren na 2023 verder worden uitgewerkt qua meerjarenplanning en beschikbare capaciteit.

Financiële positie

In deze kadernota geven we bij de uitgangspunten aan welke lijn we kiezen voor het opstellen van de programmabegroting 2023 - 2026. Uitgangspunt blijft een reëel sluitende meerjarenbegroting en een gezonde financiële positie. De taakstellende bezuiniging (€ 600.000,-) in het kader van de kerntakendiscussie is gerealiseerd. In deze kadernota hebben wij verder uitgewerkt een voorstel tot invulling van de taakstelling sociaal domein van € 500.000,-.

De financiële positie van de gemeente is verder versterkt. De jaarrekening 2021 laat een mooi positief resultaat zien van € 0,6 miljoen (voor bestemming reserves € 2,1 miljoen), de reservepositie is versterkt en het gewenste solvabiliteitspercentage van 30 is bereikt. De reservepositie kan verder toenemen door de te realiseren opbrengst van de vrijgekomen gronden schoolgebouwen. De weerstandscapaciteit is meer dan voldoende om de geïntermediate risico's op te vangen.

Tijdelijk kan dit onder druk komen te staan door de geplande investeringen. Een gezonde financiële positie is van belang om in onzekere tijden, dreiging van een crisis, voldoende buffer te hebben om tegenvallers op te vangen.

Bunschoten is een kleine gemeente als het om aantal inwoners gaat, maar groot en dynamisch als het gaat om de ontwikkelingen in de gemeente. Dat vraagt ook om een organisatie die daarop is afgestemd. Uit de evaluatie van de organisatieontwikkeling blijkt dat de werkdruk hoog is en uitbreiding van de formatie noodzakelijk is. In deze kadernota is dat verder uitgewerkt.

Net als in voorgaande jaren is de ontwikkeling van de lokale lastendruk gebaseerd op aanpassing van de tarieven het met inflatiepercentage. Dit percentage is voor 2023 hoog en vandaar dat geen voorstellen zijn gedaan voor verhoging van de tarieven boven inflatie.

Tot slot

Deze kadernota geeft een perspectief voor een reëel sluitende meerjarenbegroting 2023 - 2026, ruimte voor nieuw beleid en een gezonde financiële positie, maar is ook nog omgeven met veel onzekerheden.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens

M. van de Groep

Beslispunten voor de raad

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van dit voorstel voor de kadernota begroting 2023 - 2026.

Besluit:

1. Akkoord te gaan met de uitgangspunten voor begroting 2023 (hoofdstuk één);
2. Akkoord te gaan met de voorstellen ontwikkeling algemene uitkering (hoofdstuk twee);
3. Akkoord te gaan met de voorstellen uit bestaand beleid (hoofdstuk drie);
4. Akkoord te gaan met de voorstellen uit het coalitieakkoord (hoofdstuk vier);
5. De volgende voorstellen nieuw beleid mee te nemen in de programmabegroting 2023 – 2026 (hoofdstuk vijf);
 - a. Camera's op de Westmaat (amendement 5);
 - b. Onderzoek hoofdwegennetwerk in 2024 (amendement 7);
 - c. Groenonderhoud industrieterrein Zuidwenk van niveau C naar niveau B (amendement 6);
 - d. Rioolwateronderzoek opiaten (amendement 1);
6. Ga akkoord met de voorstellen ontwikkeling lokale lastendruk (hoofdstuk zes).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Bunschoten van 23 juni 2022

De griffier,

De voorzitter,

Drs. E. Hoogstraten

M. van de Groep

Leeswijzer

Na deze leeswijzer is een samenvatting opgenomen waarin in één oogopslag de ontwikkeling van het begrotingsresultaat 2023 - 2026 wordt weergegeven op basis van de voorstellen die in de hoofdstukken twee t/m zes worden gedaan.

In hoofdstuk één worden in het kort de kaders en uitgangspunten weergegeven die van belang zijn bij het opstellen van de begroting en deze kadernota.

Hoofdstuk twee geeft de ontwikkeling van de algemene uitkering weer met als uitgangspunt de meest recente informatie vanuit het Rijk over de ontwikkeling van gemeentefonds.

Hoofdstuk drie geeft de voorstellen weer die vooral betrekking hebben op het bestaande beleid en bestaande afspraken en investeringen die niet kunnen worden uitgesteld door bijvoorbeeld nieuwe wetgeving.

De ontwikkeling van een aantal majeure projecten (coalitieakkoord) is opgenomen in hoofdstuk vier.

In hoofdstuk vijf zijn wensen/nieuw beleid uit de organisatie opgenomen.

In hoofdstuk zes zijn de ontwikkelingen binnen de lokale heffingen opgenomen en het effect daarvan op de lastendruk voor burgers en bedrijven.

Samenvatting resultaat

In deze samenvatting zijn twee scenario's opgenomen waarbij in scenario 1 als uitgangspunt is genomen het in stand houden van de bevroering van de opschalingskorting in 2026. In scenario 2 wordt een negatief scenario geschetst waarbij in 2026 de bevroering van de opschalingskorting vervalt. Daarmee wordt de ruimte voor nieuw beleid behoorlijke beperkt. Vanuit een verantwoord financieel beleid is het voorstel bij de besluitvorming kadernota begroting 2024 ook een eventuele verhoging van de onroerendezaakbelastingen te betrekken. Wat dat mogelijk kan betekenen is in scenario 2 uitgewerkt.

De tabellen zijn gewijzigd, omdat nu ook hoofdstuk vier financieel is ingevuld.

Scenario 1: Bevroeren opschalingskorting blijft in 2026 in stand

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2023	2024	2025	2026
Begrotingsresultaat 2023-2026 voor taakstellingen	205	198	200	200
Taakstelling sociaal domein	500	500	500	500
Taakstelling kerntakendiscussie				
Resultaat inclusief taakstellingen	705	698	700	700
Algemene uitkering (hoofdstuk twee)	1.141	1.245	1.454	882
Resultaat start kadernota begroting 2023	1.846	1.943	2.154	1.582
Bestaand beleid (hoofdstuk drie)	527	515	483	515
Coalitieakkoord (hoofdstuk vier)	209	239	239	239
Totaal noodzakelijke investering bestaand beleid	736	754	722	754
Resultaat voor nieuw beleid/wensen	1.110	1.189	1.432	828
Nieuw beleid (hoofdstuk vijf)	37	17	21	21
Resultaat bestaand beleid	1.073	1.172	1.410	806
Ontwikkeling lokale lasten (hoofdstuk zes)				
Begrotingsresultaat 2023-2026	1.073	1.172	1.410	806
Wensen (hoofdstuk vijf)	44	59	59	59

In dit scenario is bij het onderdeel algemene uitkering rekening gehouden dat de bevroering van de opschalingskorting in 2026 in stand blijft. Wel blijft het beeld dat de financiële positie na 2025 minder wordt wat voor een belangrijk deel wordt veroorzaakt door de effecten van de herijking gemeentefonds.

Besluit kadernota

Na besluitvorming is bovenstaande tabel aangepast met de uitkomsten van de amendementen. Over een aantal onderwerpen uit hoofdstuk vijf zijn geen besluiten genomen. Deze onderwerpen blijven als 'wens' beschikbaar en worden niet in de begroting 2023 – 2026 verwerkt.

Scenario 2: Bevriezing opschalingskorting wordt in 2026 beëindigd

<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	2023	2024	2025	2026
Begrotingsresultaat 2023-2026 voor taakstellingen	205	198	200	200
Taakstelling sociaal domein	500	500	500	500
Taakstelling kerntakendiscussie				
Resultaat inclusief taakstellingen	705	698	700	700
Algemene uitkering (hoofdstuk twee)	1.141	1.245	1.454	288
Resultaat start kadernota begroting 2023	1.846	1.943	2.154	988
Bestaand beleid (hoofdstuk drie)	527	515	483	515
Coalitieakkoord (hoofdstuk vier)	209	239	239	239
Totaal noodzakelijke investering bestaand beleid	736	754	722	754
Resultaat voor nieuw beleid/wensen	1.110	1.189	1.432	234
Nieuw beleid (hoofdstuk vijf)	37	17	21	21
Resultaat bestaand beleid	1.073	1.172	1.410	213
Ontwikkeling lokale lasten (hoofdstuk zes)		165	495	495
Begrotingsresultaat 2023-2026	1.073	1.337	1.905	708
Wensen (hoofdstuk vijf)	44	59	59	59

In dit scenario is te zien dat de ontwikkeling van de algemene uitkering in 2026 hard terugloopt en daarmee een beeld geeft wat in gemeenteland nu de "ravijnbegroting" wordt genoemd. Om dat effect te compenseren is de optie van een eventuele verhoging van de onroerendezaakbelasting met ingang van 2024 in beeld gebracht.

Besluit kadernota

Na besluitvorming is bovenstaande tabel aangepast met de uitkomsten van de amendementen. Over een aantal onderwerpen uit hoofdstuk vijf zijn geen besluiten genomen. Deze onderwerpen blijven als 'wens' beschikbaar en worden niet in de begroting 2023 – 2026 verwerkt.

1. Uitgangspunten kadernota begroting 2023

Onderstaand treft u de uitgangspunten aan die worden gehanteerd voor het opstellen van de kadernota begroting 2023 - 2026 die in de raad van 23 juni 2022 wordt behandeld.

Algemeen

Uitgangspunt voor de start van de kadernota begroting 2023 is het resultaat van de meerjarenbegroting 2022 - 2025. De bedragen zijn gebaseerd op de storting in de algemene reserve.

Algemene uitkering

Voor de ontwikkeling van de algemene uitkering wordt als uitgangspunt de septembercirculaire 2021 genomen. De meest recente informatie over de ontwikkeling van het gemeentefonds is opgenomen in de zogenaamde maartbrief 2022. Daarin zijn de effecten van het regeerakkoord verwerkt. Op basis hiervan is het mogelijk het effect te berekenen van de ontwikkeling van de algemene uitkering. Over de effecten van de meicirculaire 2022 wordt aanvullend geadviseerd.

Taakmutaties opvangen binnen budget

In de uitwerking wordt ervan uitgegaan dat de kortingen in verband met mutaties op beleidsterreinen moeten worden opgevangen door de betreffende budgetten te verlagen met eenzelfde bedrag. Extra middelen voor nieuwe wetgeving worden in eerste instantie voor dat doel gereserveerd in afwachting van voorstellen. Daarmee heeft dit geen direct effect op het begrotingsresultaat.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds wordt met ingang van 2023 doorgevoerd in een periode van drie jaar met een maximum nadeel van € 37,50 per inwoner. Het laatst berekende nadeel voor Bunschoten op basis van het jaar 2019 kwam uit op € 45,- per inwoner. Het ministerie gaat ervan uit dat deze nadelen kunnen worden opgevangen vanuit de extra middelen van het accres op basis van het regeerakkoord.

Provinciaal toezicht

Het reguliere beleid van de provincie is erop gericht dat de gemeente een meerjarenbegroting opstelt die voldoet aan de voorwaarden van een duurzaam financieel evenwicht waarbij de minimale eis geldt dat de begroting het eerste jaar reëel sluitend moet zijn, of anders in meerjarenperspectief zicht moet zijn op een sluitende begroting.

Nieuwe ontwikkelingen na vaststelling begroting 2022

Sluitingstermijn meenemen ontwikkelingen in de kadernota

Nadat de begroting 2022 is vastgesteld hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het meerjarenbeeld 2023 - 2026 beïnvloeden. Ontwikkelingen die van invloed zijn op de kadernota worden meegenomen tot begin mei 2022 (vaststelling kadernota in het college). Het gaat dan om effecten van raad- en collegebesluiten. Nieuwe (uitstelbare) ontwikkelingen die zich daarna voordoen schuiven door naar de kadernota begroting 2024.

Meerjareninvesteringsplan 2023 - 2026

Basis voor de investeringen voor de periode 2023 - 2026 zijn de geraamde investeringen voor de periode 2022 - 2025. Voor nieuwe investeringen geldt in principe dat 2026 het eerste jaar is waarvoor ze kunnen worden meegewogen. In de raming van de kapitaallasten wordt structureel rekening gehouden met een onderuitputting (door uitstel investeringen) van € 50.000,-. Dit is de afgelopen jaren steeds reëel gebleken.

Nieuw beleid

Nieuw beleid kan worden ingediend, waarbij moet worden aangegeven of het noodzakelijk of gewenst beleid is. Het uitgangspunt blijft dat nieuw beleid kan worden gehonoreerd als er oud beleid voor wordt ingeleverd of doordat er ruimte ontstaat vanuit de algemene middelen.

Op peil houden onderhoudsvoorzieningen

Reserves/voorzieningen

Als algemeen uitgangspunt wordt in de kadernota begroting 2023 uitgegaan van de bestaande risicoanalyse zoals die in de jaarrekening 2021 is bijgesteld. Die is bepalend voor de omvang van het weerstandsvermogen.

Beschikking reserves

Er wordt niet meer structureel beschikt over de reserves om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting. Dit uitgangspunt blijft gehandhaafd.

Onderbesteding budget/ structurele tegenvallers

Jaarlijkse worden de budgetten in beeld gebracht waar gedurende de afgelopen twee jaar onderbesteding is geweest of structurele tegenvallers waren die in de begroting moeten worden opgenomen

Inflatiepercentage

Algemeen beleid is dat de geraamde inflatie wordt verrekend met de werkelijke ontwikkeling. Omdat de inflatie ook basis voor aanpassing van de belastingtarieven is, wordt deze systematiek ook voor de belastingen toegepast.

In de gepubliceerde raming door het CPB (9 maart 2022) wordt als belangrijkste economische gevolg van de Russische inval in Oekraïne de hogere energieprijzen genoemd. Andere mogelijke effecten zijn op dit moment nog beperkt. Op basis van de informatie van het CPB wordt voor 2023 een inflatiepercentage verwacht van 2,2% (hicp, inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex).

Op basis van deze nieuwe ramingen komt er voor 2021 en 2022 een hoger percentage uit. Deze correctie wordt bij het percentage van 2023 opgeteld. Het inflatiepercentage voor de begroting voor 2023 wordt daarmee 7,9% (2,2% + 1,2% + 4,5%).

Jaar	Basis inflatie	Inflatie op basis van maart 2022	Vershil
2021	1,6	2,8	+ 1,2
2022	1,4	5,9	+ 4,5
2023	2,2		

Kostenstijging werk door derden

Gemotiveerd moet worden aangegeven indien aanpassing van het budget met meer dan inflatiepercentage nodig is. Blijkt dat er voor bepaalde budgetten sprake is van structurele onderbesteding (twee jaar of meer onderbesteding) dan worden deze budgetten niet aangepast met het inflatiepercentage.

Met betrekking tot het subsidiebeleid is de beleidslijn dat de subsidiabele personeelsuitgaven worden aangepast in overeenstemming met de cao-afspraken terwijl de overige kosten worden aangepast met het inflatiepercentage. Deze lijn kan worden doorgetrokken.

Omgevingswet

De nieuwe invoeringsdatum van de Omgevingswet is 1 januari 2023. Met deze nieuwe wet is de gemeente voortaan verplicht een omgevingsvisie te maken. Dit is een strategische visie voor de lange termijn voor de hele fysieke leefomgeving.

Personeelskosten

Voor de raming van de salariskosten wordt in basis uitgegaan van het aantal formatieplaatsen (inclusief vacatures) per 1 januari 2022. In de raming van de salarislaster wordt rekening gehouden met de lopende cao-afspraken. In de raming wordt geen rekening gehouden met een budget voor vervanging bij langdurige ziekte. Dat betekent dat in de tussentijdse bestuursrapportages het risico bestaat dat het salarisbudget moet worden bijgesteld om de taken te kunnen blijven uitvoeren.

Samenwerking bedrijfsvoering BLNP

Naast de organisatieontwikkeling speelt ook nadrukkelijk de samenwerking met betrekking tot de bedrijfsvoering in BLNP-verband. In de samenwerking ligt de focus op de drie K's, kwaliteitsborging, vermindering kwetsbaarheid en kansen voor medewerkers. Daar worden de nodige stappen in gezet. Inmiddels is voor de taakvelden HRM, ICT en juridische zaken de formatie overgedragen aan de betreffende teamhoofden. Voor het taakveld financiën gebeurt dat gefaseerd. In 2022 volgt een onderzoek naar de houdbaarheid van de regeling zonder meer.

Organisatieontwikkeling

De evaluatie van de organisatieontwikkeling is afgerond. In deze kadernota zijn voorstellen opgenomen voor een versterking van de formatie.

Belastingen en rechten

Onroerendezaakbelastingen

Algemeen uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks worden aangepast met het inflatiepercentage. In de kadernota wordt ook aangegeven wat het effect is van een extra stijging of daling met 1%.

100%-kostendekkende activiteiten

Afvalstoffenheffing

Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig is om te komen tot een 100%-kostendekking. Uitgangspunt is dat er binnen periode van de meerjarenbegroting niet meer structureel wordt beschikt over de egaliseringsreserve reiniging.

Rioolrechten

Algemeen uitgangspunt is aanpassing met het inflatiepercentage plus eventuele extra stijging wanneer dit nodig mocht zijn om te komen tot een 100%-kostendekking.

Marktgeden

Uitgangspunt is 100% kostendekking.

Begraafrechten

In de raad van februari 2022 is een amendement aangenomen op het voorstel vaststellen tarief grafrecht voor onbepaalde tijd. Daarin is onder andere opgenomen dat er bij deze kadernota een voorstel wordt uitgewerkt op welke manier kostendekkende tarieven, al dan niet gefaseerd, kunnen worden doorgevoerd. En dat er wordt gekeken naar het serviceniveau en kostentoerekening van de begraafplaatsexploitatie. De kostendekking komt nu uit op 66%. Het is niet gelukt bij deze kadernota al met een verder uitgewerkt voorstel te komen. Ons voorstel is dat eind 2022 op te pakken en mee te nemen in de kadernota begroting 2024.

Leges publiekszaken

Voorgesteld wordt de leges aan te passen met het inflatiepercentage.

Leges omgevingsvergunningen

In de meerjarenbegroting 2022- 2025 is voor de opbrengst omgevingsvergunning rekening gehouden met een opbrengst op basis van een vijf-jaargemiddelde waardoor grote schommelingen geneutraliseerd worden. De uitkomst daarvan wordt nog wel afgezet tegen de bouwplanning in 2023. Ook de invulling van de omgevingswet kan invloed hebben op de opbrengst van de bouwleges.

Overige belastingen en rechten

De overige belastingen en rechten worden aangepast met het inflatiepercentage.

Rente financieringstekort/ kapitaalverstrekking t.b.v. grondexploitatie

De investeringen die de gemeente de komende jaren gaat doen moeten worden betaald. Er wordt kritisch gekeken of dat betaald kan worden van de beschikbare geldmiddelen of dat er geld moet worden geleend. Bij de paragraaf Financiering in de begroting, wordt in beeld gebracht hoeveel geld er nodig is en voor welke periode dat nodig is. Als er geld wordt geleend moet daar rente over worden betaald. Voor overheidsinstellingen als de gemeente gelden andere tarieven dan voor particulieren.

Momenteel is te zien dat de rentepercentages voor langlopende leningen oplopen. Voor een 10-jarige lening ligt dat op 1,5% en voor een 25-jarige lening op 1,75%. De gemiddelde rente op de huidige leningen bedraagt 1%. Deze rente wordt omgeslagen over de boekwaarde van de investeringen en komt dan uit op 0,49%. Het voorstel is om voorlopig uit te blijven gaan van een omslagrente van 1%.

Er wordt onderzocht of er gebruik kan worden gemaakt voor de investeringen in de grondexploitatie van de zogenaamde projectfinanciering.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt voor de begroting 2023 minimaal gesteld op € 100.000,-.

2. Ontwikkeling algemene uitkering

Dit hoofdstuk geeft het beeld van de algemene uitkering weer.

Basis september- en decembercirculaire 2021

De laatst bekende cijfers uit de september- en decembercirculaire 2021 vormen de basis voor de berekening. U bent daar eerder over geïnformeerd via een schriftelijke mededeling. In onderstaande tabel is deze informatie opgenomen.

Basisontwikkeling algemene uitkering	(bedragen x € 1.000,-)			
	2023	2024	2025	2026
Septembercirculaire 2021	501	381	649	649
Decembercirculaire 2021	152	149	149	149
Actueel effect	653	530	798	798
Reserveren nieuwe taken				
Wet open overheid	110	125	135	80
Toeslagenaffaire/wijkteam	75	75	75	75
Compensatie cao zorg	75	75	75	75
Totaal	260	275	285	230
Actuele start	393	255	513	568

Meicirculaire 2022

De meicirculaire 2022 wordt eind mei verwacht. Deze is belangrijker dan in voorgaande jaren omdat daarin verder wordt uitgewerkt wat de effecten zijn van het regeerakkoord en hoe de tegenvallende uitgaven binnen de Rijksbegroting worden opgevangen.

De uitkomst van de meicirculaire wordt in een aparte mededeling uitgewerkt en nog betrokken bij de besluitvorming van de kadernota. Hieronder volgen de onderwerpen die al wel meegenomen kunnen worden voor de berekening van de algemene uitkering 2022.

Herijking gemeentefonds

Op 6 april 2022 heeft de minister van Binnenlandse zaken een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met informatie over de herijking van het gemeentefonds en de effecten van het regeerakkoord voor het accres van de gemeente. De effecten daarvan zijn hieronder verwoord.

De herijking van het gemeentefonds kent al een lange voorgeschiedenis met steeds wisselende uitkomsten. De eerste berekeningen voor Bunschoten waren positief, slechts een nadeel van € 1,- per inwoner, maar sloegen om naar een nadeel van € 53,- per inwoner. De meest recente berekeningen op basis van 2019 komen uit op een nadeel van € 45,- per inwoner. Er komt nog een nieuwe berekening op basis van de cijfers 2020. Wij hebben via diverse wegen onze bezwaren en zorgen kenbaar gemaakt en nog samen met Baarn en aantal andere gemeenten een motie ingediend op het VNG-congres die bijna unaniem is aangenomen. Ondanks dat ligt er nu een voorstel om de herijking met ingang van 2023 door te voeren.

Dat komt voor Bunschoten neer op een bedrag van afgerond € 1 miljoen. De herijking wordt met ingang van 2023 doorgevoerd en gemaximeerd op een nadeel van € 7,50 per inwoner voor het jaar 2023. In de jaren daarna loopt dit op met € 15,- per inwoner tot maximaal € 37,50 per inwoner in 2024. Deze maximalisatie komt voor Bunschoten uit op € 825.000,-. Daarna volgt een evaluatie en wordt ook gekeken naar de uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied. Die effecten van die evaluatie worden na 2026 doorgevoerd in gemeentefonds volgens de laatste berichten.

De minister geeft aan dat geen enkele gemeente er op achteruit gaat, omdat er door de ontwikkeling van de accresen ook extra geld naar de gemeenten gaat. Daar plaatsen we een grote kanttekening bij, omdat ook voor de gemeenten er forse uitdagingen in het verschiep liggen als het gaat om de grote thema's van bouwen, duurzaamheid, transitie jeugdzorg en een organisatie die daar op is afgestemd.

Effecten regeerakkoord

Positieve ontwikkelingen binnen het gemeentefonds die genoemd kunnen worden zijn de effecten van het nieuwe regeerakkoord (mee de trap op) en het bevriezen van de oploop van de zogenaamde opschalingskorting. Die effecten zijn grofweg berekend op € 1,1 miljoen in 2023 oplopend naar € 2,2 miljoen in 2025. Omdat het regeerakkoord maar tot en met 2025 loopt, zijn de effecten na 2025 nog onzeker. Vanuit de adviezen die we landelijk ontvangen wordt geadviseerd voorzichtigheidshalve uit te gaan van 75% van de ontwikkeling accres, omdat het risico groot is dat het Rijk niet alles kan uitvoeren en we mee de trap af gaan. Voor de opschalingskorting wordt uitgegaan dat voor 2026 de opschalingskorting wordt bevroren op het niveau van 2025.

Er is een tweede scenario uitgewerkt met als uitgangspunt dat de op oploop van de opschalingskorting met ingang van 2026 niet langer wordt bevroren en dus een extra nadelig effect geeft van € 594.000,- ten opzichte van scenario 1.

Compensatie negatieve effecten

De effecten van de herijking werken hier fors negatief in door (€ 0,9 miljoen). Als in 2026 ook de bevriezing van de opschalingskorting wordt beëindigd vinden wij het verdedigbaar samen met u na te denken over een compensatie van het totaal van de negatieve effecten. Die discussie willen we dan bij de kadernota begroting 2024 met u voeren. Daarbij denken wij aan een gefaseerde verhoging van de onroerendezaakbelasting met ingang van 2024 gebaseerd op onder andere de nadelige effecten van de herijking in jaar t-1. In het hoofdstuk lokale lastenontwikkeling hebben we dat verder uitgewerkt

In onderstaande tabel is de hoofdlijn weergegeven. In de meicirculaire 2022 worden ook de andere aspecten van het regeerakkoord verder uitgewerkt.

Effecten regeerakkoord	<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>			
	2023	2024	2025	2026
Bevriezen oploop opschalingskorting	352	462	594	594
Accres over effect regeerakkoord	748	1.364	1.562	726
Afslag 25% accres	-187	-341	-391	-182
	913	1.485	1.766	1.139
Herijking gemeentefonds	-165	-495	-825	-825
Totaal effecten regeerakkoord	748	990	941	314

Een kanttekening bij deze positieve ontwikkeling van het accres is op zijn plaats nu de wereld er anders uitziet door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Het is de vraag of de extra uitgaven die het Rijk doet voor hulp aan Oekraïne meetellen voor de ontwikkeling van het accres. Vandaar het voorstel om de effecten van het accres voor 75% mee te nemen.

Het totale effect van de hiervoor genoemde ontwikkeling van de algemene uitkering is in onderstaande tabel opgenomen en kan worden ingezet als dekking voor de voorstellen uit deze kadernota.

Totaalbeeld ontwikkeling algemene uitkering	<i>(bedragen x € 1.000,-)</i>			
	2023	2024	2025	2026
Ontwikkelingen vanuit circulaire 2021	393	255	513	568
Regeerakkoord/herijking	748	990	941	314
Actueel effect	1.141	1.245	1.454	882

3. Ontwikkelingen bestaand beleid noodzakelijk

In dit hoofdstuk worden de voorstellen opgenomen op basis van het bestaande beleid en die niet uitstelbaar zijn of besluiten die al door de raad zijn genomen.

Algemeen

Aanpassingen in verband met inflatie en areaaluitbreiding worden gedekt vanuit de accresontwikkeling (bijstelling loon- en prijsontwikkeling) van de algemene uitkering. In hoofdstuk twee over de ontwikkeling van de algemene uitkering is daar rekening mee gehouden.

Programma Bestuur en ondersteuning

Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers

Overhead

Gas en elektra

De inkoop voor gas en elektra binnen de gemeentelijke gebouwen zijn fors gestegen. Voor 2023 wordt er een stijging van 100% ten opzichte van 2022 verwacht. Voor 2024 een stijging van 50%. Dit gebaseerd op de eerste inkoopcontracten die zijn afgesloten. De jaren daarna zijn nog niet in te schatten.

Budgetverhoging 2023	€	174.000,-
Budgetverhoging 2024	€	87.000,-

Organisatieontwikkeling

Uit de evaluatie van de organisatieontwikkeling is gebleken dat er een te krappe formatie is (SM 1170001). Breed in de organisatie is de belasting te hoog, wat ten koste gaat van de gezondheid, het werkplezier van de medewerkers en de kwaliteit van de resultaten. Het gebrek aan capaciteit staat het goed functioneren van de organisatie in de weg. Dit is dusdanig opgelopen dat er een groot afbreukrisico is ontstaan.

De structurele koppeling van de groei van de omvang van de organisatie aan de groei van de gemeente is nodig om de basis op orde te houden.

Er is op korte termijn een extra investering van € 300.000,- voor 4 fte noodzakelijk om ervoor te zorgen dat er versterking is van ondersteuning voor management en bestuur, kwaliteitsborging, strategisch advies en dat de gemeente op goede wijze vertegenwoordigt kan worden op verschillende niveaus van samenwerking.

Budgetverhoging 2023	€	300.000,-

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Samenleving

Verkeer en vervoer

Rehabilitatie asfaltwegen

In het Beheerplan Wegen 2022-2026, vastgesteld in de gemeenteraad van 8 juli 2021, zijn de rehabilitatiekosten van asfaltwegen tot en met 2030 inzichtelijk gemaakt. De rehabilitatiekosten bedragen gemiddeld € 1.130.000,- per jaar. In het beheerplan is aangegeven dat de exacte planning van de rehabilitatie van asfaltwegen kan worden bepaald naar aanleiding van de tweejaarlijkse inspecties (mei 2021) en nadere onderzoeken (in januari/februari 2022 zijn wegenscans en deflectiemetingen uitgevoerd). Deze planning is opgesteld en via een schriftelijke mededeling gedeeld met de gemeenteraad.

Op basis van een eerste analyse worden in 2023 de volgende asfaltwegen gerehabiliteerd:

- De Kronkels: € 522.836,-
- Eemdijk-Zuid (buitengebied): € 1.453.025,-
- Haarbrug-Noord: € 576.909,-

Investering 2023 € 2.552.770,-
Investering 2024 en 2025 € 1.500.000,-
Investering vanaf 2026 € 900.000,-

kapitaallasten oplopend naar
€ 220.000 in 2026

Programma Sport, cultuur en recreatie

Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Renovatie kistdam 't Kleine Zeetje

Bij 't Kleine Zeetje is een kistdam aangelegd om erosie van het zandstrand zo veel mogelijk te voorkomen. De kistdam van azobe damwand met een lengte van 75 meter is gelijktijdig met het strand in 2000 aangelegd. Normaliter gaat een dergelijke constructie ongeveer 40 jaar mee maar na gedetailleerde inspectie is gebleken dat de constructie geen of nagenoeg geen restlevensduur meer heeft. Vervanging is op korte termijn noodzakelijk. Dat wil zeggen dat uiterlijk in 2023 de constructie vervangen moet worden. Voorgesteld wordt de kistdam te vervangen door een constructie van kunststof damwanden en dekplanken. De levensduur van deze kunststof damwanden wordt ingeschat op 50 jaar, maar wij gaan voorzichtigheidshalve uit van een termijn van 40 jaar.

Investering 2023 € 172.500,-

kapitaallasten € 6.000,-

Programma Sociaal domein

Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt.

Taakstelling sociaal domein

In de meerjarenbegroting 2022 - 2025 is rekening gehouden met de invulling van de taakstelling sociaal domein van € 500.000,-. Het is nog niet gelukt deze in te vullen. Toch zien wij mogelijkheden hier invulling aan te geven langs verschillende wegen.

Voor de invulling is enerzijds gekeken naar de besparingen op de kosten jeugdzorg. Die gaat nu een traject in van transitie naar transformatie. De nieuwe inkoop gaat uit van een meer taakgerichte inkoop en meer eigen begeleiding. Daar verwachten wij een voorzichtige besparing te kunnen inboeken van € 150.000,-. Een andere lijn is dat de verevening met ingang van 2023 wordt beëindigd. Gemiddeld zijn wij een betalende gemeente. Ook daar verwachten we een positief effect van € 150.000,-.

Een derde spoor zijn de extra middelen vanuit het gemeentefonds. Die zijn nu nog voor 75% geraamd in de algemene uitkering en voor de jaren 2022 - 2025 voor een deel toegevoegd aan de egalisereserve sociaal domein. Het is legitiem nu deze extra middelen zijn toegekend deze ook in te zetten voor invulling van de taakstelling. Wij verwachten vanuit deze middelen de resterende taakstelling (€ 200.000,-) in te kunnen vullen.

Overige ontwikkelingen

Vrijval kapitaallasten

De vrijval van de kapitaallasten voor 2022 - 2025 is al in de meerjarenbegroting verwerkt. De vrijval voor 2026 is geraamd op € 11.000,-.

Overzicht

Bedragen x € 1,-		2023	2024	2025	2026
Onderwerp	Investering	(Kapitaal)lasten			
Programma Bestuur en ondersteuning					
Gas en elektra		174.000	87.000		
Organisatieontwikkeling		300.000	300.000	300.000	300.000
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat					
Rehabilitatie asfaltwegen	6.400.000	50.000	122.000	177.000	220.000
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Renovatie kistdam 't Kleine Zeetje	172.500	3.000	6.000	6.000	6.000
Programma Sociaal domein					
Taakstelling sociaal domein					
Totaal lasten noodzakelijke investeringen		527.000	515.000	483.000	526.000
Beschikbare dekkingsmiddelen					
Onderuitputting kapitaallasten					11.000
Totaal beschikbare dekkingsmiddelen		-	-	-	11.000
Totaal netto last noodzakelijke investeringen		527.000	515.000	483.000	515.000

4. Majeure ontwikkelingen (coalitieakkoord)

In dit hoofdstuk is de financiële doorrekening (op hoofdlijnen) van het coalitieakkoord 'bouwen aan de toekomst' voor het jaar 2023 opgenomen. Dit hoofdstuk is het nieuwe beleid dat het college aan de raad voorlegt ter besluitvorming. Per programma worden de punten besproken. Investerings voor de jaren 2024 en verder worden verwerkt in een meerjarenuitvoeringsprogramma en meegenomen bij de Kadernota 2024 – 2027.

Voor de tekst van [het coalitieakkoord](#), kunt u klikken op het onderstreepte gedeelte of wordt u verwezen naar de stukken, zoals die zijn besproken in de raad van 8 juni 2022.

Programma Bestuur en ondersteuning

Optimale dienstverlening

De avondopenstelling op woensdag en de vrijdagmiddagopenstelling blijft behouden.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 25.000,-

Toekomstvisie 2035

De gemeente Bunschoten blijft werken aan haar toekomst. Daarom wordt begonnen met het ontwikkelen van een nieuwe Toekomstvisie 2035. Het proces hoe we dit gaan insteken willen we graag met u bespreken. Afhankelijk van nog te maken keuzes gaan we voorlopig uit van een bedrag van maximaal € 50.000,-.

Investering 2023 € 50.000,- kapitaallasten € 13.000,-

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Ontsluiting Rengerswetering: uitbreiding kruispunt De Kampen

Het onderzoek en de realisatie van de capaciteitsuitbreiding van De Kampen wordt vanuit het mobiliteitsplan in de tijd naar voren gehaald, zodat de ontsluiting van de eilanden 1, 2 en 3 wordt verbeterd.

Investering 2023 € 346.000,- kapitaallasten € 12.100,-

Veilige fietsoversteken (vanuit hoofdstuk vijf)

In mei 2020 is het Mobiliteitsplan vastgesteld door de gemeenteraad. Als maatregel voor het verhogen van de verkeersveiligheid is in het Mobiliteitsplan opgenomen dat de fietsoversteken in twee richtingen bij rotondes worden voorzien van een snelheidsremmend plateau. In de kadernota 2022 is hiervoor een budget van € 48.000,- opgenomen.

Inmiddels is gestart met de technische voorbereidingen voor het aanbrengen van de plateaus bij fietsoversteken in twee richtingen bij drie rotondes op de Westsingel. Voor de drie rotondes op de Westsingel is een eerste ontwerp gemaakt en een raming opgesteld. De totale kosten van deze raming komen uit op € 194.000,-. De kosten zijn hoger dan waar eerder rekening mee is gehouden, omdat met het oog op de verkeersveiligheid en de hierbij geldende richtlijnen het plateau ook wordt doorgetrokken over de voetgangersoversteekplaatsen.

Kanttekening

In het mobiliteitsplan zijn vanaf 2023 onderzoeken opgenomen naar vrij liggende fietspaden aan de oostzijde van de Westsingel. Wanneer dit vrij liggende fietspad wordt gerealiseerd, is geen sprake meer van een fietsoversteek in twee richtingen op de drie rotondes op de Westsingel en zullen de rotondes opnieuw moeten worden aangepast.

Investering 2023 € 146.000,- kapitaallasten € 5.100,-

Verkeersoplossing Zuidwenk/Oostsingel/Schouw (vanuit hoofdstuk vijf)

Er wordt een veilige verkeersoplossing voor de verkeersproblemen op het kruispunt Zuidwenk/Oostsingel/Schouw gerealiseerd. Daar wordt nu al aan gewerkt en dit budget is al in de huidige begroting verwerkt. Voor een geloofwaardige snelheidsinrichting van het wegdek vanaf dit kruispunt tot Oostelijke Randweg is een investering van € 137.000,- nodig.

Investering 2023 € 137.000,- kapitaallasten € 4.800,-

Programma Economie

Centrumactiviteiten (vanuit hoofdstuk vijf)

Voor de structurele financiering van de centrumactiviteiten zijn verschillende vormen mogelijk. Een opslag op de onroerendezaakbelastingen niet-woningen, de invoering van een BIZ-regeling of vanuit de algemene middelen. Uit de onderzoeken die tot nu toe zijn uitgevoerd is er geen draagvlak voor de eerste optie en ook een nieuwe BIZ- verdient niet de voorkeur. Het voorstel is nu vanuit de algemene middelen een bedrag van € 95.000,- beschikbaar te stellen. Dit bedrag is afgeleid van de opbrengst vanuit de inmiddels opgeheven BIZ-regeling.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 95.000,-

Actualiseren Centrumvisie (vanuit hoofdstuk vijf)

De Centrumvisie Bunschoten-Spakenburg 2017-2023 dient te worden geactualiseerd. Welke ambities en uitgangspunten blijven gehandhaafd? Aan welke doelstellingen wil de gemeente de komende jaren werken. Er dient een geactualiseerde visie te worden opgesteld voor het behoud en een toekomstbestendig centrum.

Investering 2023 € 15.000,- kapitaallasten € 3.150,-

Programma Sport, cultuur en recreatie

Buurtsportcoaches (vanuit hoofdstuk vijf)

De inzet van buurtsportcoaches wordt gefinancierd vanuit een subsidieregeling. Het is geen wettelijke verplichting, maar op basis van een intentieverklaring van het college is Bunschoten bij het Rijk voor de periode 2020-2022 geëncmtteerd aan de inzet van 4,9 fte aan buurtsportcoaches. Het Rijk draagt € 100.000,- aan cofinanciering bij en bij de inzet van vakleerkrachten op school betalen de scholen een deel. Vanaf 2020 wordt 0,5 fte ingezet om een structurele besparing op de uitgaven van dagactiviteiten jeugd te realiseren. Bij de discussie in 2019 over de beheersing van de kosten sociaal domein is besloten de te stoppen met de buurtsportcoaches als er geen andere dekking beschikbaar is. De besparing die is ingeboekt bedraagt € 60.000,-.

In 2023 wordt de subsidieregeling gewijzigd. Nog niet duidelijk is wat dat gaat betekenen voor de gemeentelijke cofinanciering door de gemeente. Het doorgaan met de inzet van de buurtsportcoaches vraagt wel het beschikbaar stellen van extra gemeentelijke middelen. Vanuit het coalitieakkoord is afgesproken om het bedrag te continueren op € 60.000,-.

In de kadernota begroting 2023 zoals die in de commissie is behandeld was als wens opgenomen een bedrag van € 95.000,-.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 60.000,-

Nota sportaccommodaties

Er wordt een totaalonderzoek naar de bestaande sportaccommodaties en de exploitatie hiervan uitgevoerd. Dit leidt tot een nieuwe nota sportaccommodaties.

Investering 2023 € 30.000,- kapitaallasten € 7.800,-

Aanleg pumptrack

Er wordt een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de aanleg van een pumptrack. Investering voor aanleg € 50.000,-, dekking is mogelijk vanuit de coronamiddelen.

Investering 2023 € 50.000,- kapitaallasten € 5.500,-

Programma Sociaal domein

Uitvoering wensen speelbeleid (vanuit hoofdstuk vijf)

Het speelbeleid 2022-2026 is op 16 december 2021 vastgesteld door de raad. De wensen van het creëren van vier samenspeelplekken (€ 60.000,-) en een nieuwe middelgrote speeltuin (€ 30.000,-) in het Zuiderzeeplan zijn opgenomen in het beleid. Met de motie 'Kinderen spelen samen' is verzocht aan het college om met een ambitieuzer voorstel te komen. Het streven is om in de periode 2023-2026 acht samenspeelplekken (€ 120.000,-) te creëren de komende jaren.

Investering 2023, 2025 en 2026 € 30.000,- kapitaallasten € 2.300,-
Investering 2024 € 60.000,- kapitaallasten € 4.600,-

Overzicht

Bedragen x € 1,-		2023	2024	2025	2026
Onderwerp	Investering	(Kapitaal)lasten			
Programma Bestuur en ondersteuning					
Optimale dienstverlening		25.000	25.000	25.000	25.000
Toekomstvisie 2035	50.000	6.500	13.000	13.000	13.000
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat					
Ontsluiting Rengerswetering: kruispunt De Kampen	346.000	6.050	12.100	12.100	12.100
Veilige fietsoversteken	146.000	2.550	5.100	5.100	5.100
Verkeersoplossing Zuidwenk/Oostsingel/Schouw	137.000	2.400	4.800	4.800	4.800
Programma Economie					
Centrumactiviteiten		95.000	95.000	95.000	95.000
Actualiseren Centrumvisie	15.000	1.575	3.150	3.150	3.150
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Buurtsportcoaches		60.000	60.000	60.000	60.000
Nota sportaccommodaties	30.000	3.900	7.800	7.800	7.800
Aanleg pumptrack	50.000	2.750	5.500	5.500	5.500
Programma Sociaal domein					
Uitvoering wensen speelbeleid	120.000	6.000	13.000	13.000	13.000
Totaal lasten majeure projecten		211.725	244.450	244.450	244.450
Reserve corona		2.750	5.500	5.500	5.500
Totaal beschikbare dekkingsmiddelen		2.750	5.500	5.500	5.500
Totaal netto last majeure projecten		208.975	238.950	238.950	238.950

5. Nieuw beleid/ wensen

In dit hoofdstuk zijn investeringen opgenomen voor nieuw beleid. Vanuit dit hoofdstuk zijn diverse wensen verplaatst naar hoofdstuk vier, naar aanleiding van het coalitieakkoord.

Besluitvorming kadernota

Naar aanleiding van de besluitvorming bij de kadernota is dit hoofdstuk opgedeeld in twee paragrafen. Paragraaf 5.1 geeft invulling in het nieuwe beleid dat is besloten in de raadsvergadering. Paragraaf 5.2 geeft de wensen weer waarover geen besluit is genomen.

5.1 Nieuw beleid

Deze paragraaf geeft de besluiten weer die zijn genomen in de aparte raadsvergadering over de kadernota 2023 – 2026.

Programma Veiligheid

(Commissie Bestuur en Financiën, portefeuillehouder M. van de Groep)

Openbare orde en veiligheid

Camera's op de Westmaat

Bij de besluitvorming van de kadernota is amendement 5 aangenomen, waarin staat dat Uitbreiding van het camerasysteem op de Westmaat wordt opgenomen in dit hoofdstuk voor een bedrag van € 28.000,-. Dekking ten laste van het begrotingsresultaat. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11, 12 en 28 voor het jaar 2023.

Daarnaast is een toezegging gedaan dat er voor de raadsvergadering van de begroting actuele informatie over het bedrag van de investering komt.

Investering 2023	€ 28.000,-	kapitaallasten € 3.100,-

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Samenleving

Verkeer en vervoer

Onderzoek hoofdwegennetwerk

Als vervolg op het onderzoek 'Toekomstvisie N199' is een onderzoek 'noodzaak capaciteitsvergroting hoofdwegennetwerk (rondweg Haarbrug-Zuid)' een goed en logisch vervolg. Voor het met zekere regelmaat dichtslibbende wegennet aan de zuidkant van de bebouwde kom en het sluipverkeer over de N199 en N806 door de bebouwde kom is een onderzoek naar een eventueel alternatief en de noodzaak hiervan nodig. Voor dit onderzoek wordt een extern bureau ingeschakeld.

Investering 2023	€ 30.000,-	kapitaallasten	€ 8.000,-

Bij de besluitvorming van de kadernota is amendement 7 aangenomen. Dit onderzoek wordt meegenomen als nieuw beleid in **2024**. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11, 12 en 28.

Programma Sport, cultuur en recreatie

Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Groenonderhoud op industrieterrein Zuidwenk

Bij de besluitvorming van de kadernota is amendement 6 aangenomen, waarin staat dat het groenonderhoud op industrieterrein Zuidwenk wordt verhoogd van niveau C naar niveau B. De kosten van € 10.000,- komen ten laste van het begrotingsresultaat. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11, 12 en 28 vanaf het jaar 2023.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 10.000,-

Programma Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. De taakvelden Riolering, Afval, en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong. Begraafbeleid behoort bij M. van de Groep.)

Volksgezondheid

Rioolwateronderzoek opiaten

Bij de besluitvorming van de kadernota is amendement 1 aangenomen, waarin staat dat er een rioolwateronderzoek opiaten wordt toegevoegd aan deze kadernota voor een bedrag van € 25.000,-. Dekking volgt vanuit de algemene middelen. Dit is verwerkt in de tabellen op bladzijde 11, 12 en 28 voor het jaar 2023.

Budgetverhoging 2023 € 25.000,-

Overzicht

Bedragen x € 1,-		2023	2024	2025	2026
Onderwerp	Investering	(Kapitaal)lasten			
Programma Veiligheid					
Camera's op de Westmaat	28.000	1.550	3.100	3.100	3.100
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat					
Onderzoek hoofdwegennet	30.000		4.000	8.000	8.000
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Groenonderhoud industrieterrein Zuidwenk		10.000	10.000	10.000	10.000
Programma Volksgezondheid en milieu					
Rioolwateronderzoek opiaten		25.000			
Totaal lasten gewenste investeringen		36.550	17.100	21.100	21.100
Totaal beschikbare dekkingsmiddelen		-	-	-	-
Resterende last gewenste investeringen		36.550	17.100	21.100	21.100

5.2 Wensen

In deze paragraaf staan de onderwerpen waar geen besluit over is genomen in de aparte raadsvergadering over de kadernota 2023 – 2026. Deze onderwerpen blijven als wens staan. De tabel aan het eind van deze paragraaf is aangepast en dit is ook verwerkt in de tabellen op bladzijde 11 en 12.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is P. van Asselt portefeuillehouder, commissie Samenleving

Verkeer en vervoer

Mobiliteitsplan

Het mobiliteitsplan is vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2020. Bij kadernota 2021 – 2024 is besloten om elk jaar bij de kadernota te beoordelen voor welke projecten krediet beschikbaar wordt gesteld. Hieronder staan de projecten voor 2023 genoemd.

Onderzoek aanleg fietspad Westsingel – Velduil – Blauwe reiger	€	27.000,-
Onderzoek automatiseren venstertijden voor laden en lossen Spuiplein	€	5.000,-

Kapitaallasten	€	1.100,-

Herinrichting verblijfsgebieden met duidelijke poortconstructie

Bij herinrichting worden verblijfsgebieden met een duidelijke poortconstructie ingericht. Op de wegenplanning staat in 2023 de herinrichting van de Sint Nicolaasweg. Vanaf de Westsingel is een poortconstructie wenselijk. Het budget voor wegbeheer biedt hierin geen ruimte, want dit is alleen voor het vervangen van de huidige bestrating.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 20.000,-

Vervangen asfaltwegen door elementverharding

In het kader van het (verkeers)veiliger maken van woongebieden is het de bedoeling dat de snelheid van het gemotoriseerde wegverkeer omlaaggaat. In dat kader is het ook goed om de asfaltverharding te vervangen door elementenverharding (klinkers) en de wegbreedte te verminderen tot een maatvoering passend bij een maximumsnelheid van 30 km/h, specifiek in dit geval de Beethovenlaan.

Investering 2024	€	460.000,-	kapitaallasten	€	19.900,-

Programma Sport, cultuur en recreatie

Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. Voor het taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanmeerfaciliteiten fluisterbootjes

Met de aanleg van de Laakzone en, als laatste in dit recreatieproject, het realiseren van de overtoom bij de Oostdijk zullen meer (fluister)bootjes de haven(s) van de gemeente bezoeken. Voor het aanmeren van deze bootjes bestaan nu geen faciliteiten. Vooralsnog zouden aanmeerfaciliteiten gemaakt kunnen worden ten westen van de huidige aanlegsteiger bij de Westpier. Hiervoor dient dan wel een verdieping van het vaarwater ter plaatse plaats te vinden. Hiermee wordt dan ook aan het verzoek van de Eemlijn om meer diepgang te creëren bij de aanlegsteiger voldaan.

Investering 2024	€	140.000,-	kapitaallasten	€	8.400,-

Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong

Ruimte en leefomgeving

Participatie

Vooruitlopend op het participatiebeleid dat in de tweede helft van 2022 wordt voorgelegd aan de raad is het voorstel om jaarlijks een bedrag van €10.000,- beschikbaar te stellen voor participatiedoelstellingen. In het kader van de nieuwe Omgevingswet wordt participatie gestimuleerd en is dit in aantal gevallen verplicht. Medewerkers kunnen over extra middelen beschikken dat het participatieproces ten goede komt. Na drie jaar wordt het beleid geëvalueerd samen met de beschikbare middelen en of het budget daadwerkelijk zijn ingezet.

Budgetverhoging vanaf 2023 structureel € 10.000,-

Overzicht

Bedragen x € 1,-		2023	2024	2025	2026
Onderwerp	Investering	(Kapitaal)lasten			
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat					
Mobiliteitsplan	32.000	600	1.100	1.100	1.100
Herinrichting verblijfsgebieden poortconstructie		20.000	20.000	20.000	20.000
Vervanging asfaltwegen door elementverharding	460.000	9.500	19.900	19.900	19.900
Programma Sport, cultuur en recreatie					
Aanmeerfaciliteiten fluisterbootjes	140.000	4.000	8.400	8.400	8.400
Participatiebeleid		10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal lasten gewenste investeringen		44.100	59.400	59.400	59.400
Totaal beschikbare dekkingsmiddelen		-	-	-	-
Resterende last gewenste investeringen		44.100	59.400	59.400	59.400

6. Ontwikkeling lokale lastendruk

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen ingegaan op de ontwikkeling van de lokale lastendruk.

Onroerendezaakbelasting

De onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen en niet-woningen wordt aangepast met inflatie. Een mutatie met 1% (stijging of verlaging) komt overeen met een bedrag van afgerond € 44.000,-.

Bij *Samenvatting resultaat* zijn twee scenario's opgenomen. De uitgangspunten van de scenario's zijn daar ook toegelicht.

Scenario 1 geeft het beeld weer dat we als basis nemen voor deze kadernota. In dit scenario is geen extra verhoging van de onroerendezaakbelastingen voorzien.

Scenario 2 gaat uit van een minder rooskleurig financieel beeld ultimo 2026. Wij vinden het verdedigbaar samen met u na te denken over een compensatie van het totaal van de negatieve effecten. Die discussie willen we dan bij de kadernota begroting 2024 met u voeren. Daarbij denken wij aan een gefaseerde verhoging van de onroerendezaakbelasting met ingang van 2024 gebaseerd op onder andere de nadelige effecten van de herijking in jaar t-1 en voorlopig te maximeren op het niveau van 2024. Dit in afwachting van de evaluatie van de herijking van het gemeentefonds in 2025. Bij de uitwerking hiervan in scenario 2 zou dat een eventuele stijging zijn in 2024 van afgerond 3,75% oplopend naar 11,25% in 2025.

Voor de begroting 2023 gaan we uit van een aanpassing met inflatie.

Tarief- en heffingsscenario afvalstoffenheffing

Voor de begroting 2022 is besloten tot het invoeren van een tarief voor één- en meerpersoonshuishoudens. Voor de meerpersoonshuishoudens is die vastgesteld op € 285,- en voor de éénpersoonshuishoudens op € 259,-.

Er is toen ook een perspectief gegeven van de noodzakelijke stijging voor de komende jaren, die uitgaat van een stijging met € 5,- per jaar tot en met 2025. Die lijn is ook in de meerjarenbegroting verwerkt en is ook basis voor de ontwikkeling van de tarieven voor deze kadernota. Gelet op het hoge inflatiepercentage voor 2023 stellen wij voor de extra stijging voor 2023 te bevriezen en het tarief voor 2023 alleen aan te passen met het inflatiepercentage.

Rioolrechten

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) zijn afspraken gemaakt over een extra stijging van de rioolrechten om te sparen voor investeringen in de toekomst via de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen. In de systematiek van het sparen voor nieuwe investeringen is het de wens dat bedrag extra aan de voorziening toe te voegen. In het nieuw vastgestelde rioolbeheerplan is geen extra stijging meer voorzien boven het inflatiepercentage.

Begraafrechten

In de raad van februari 2022 is een amendement aangenomen op het voorstel vaststellen tarief grafrecht voor onbepaalde tijd. Daarin is onder andere opgenomen dat er bij deze kadernota een voorstel wordt uitgewerkt op welke manier kostendekkende tarieven, al dan niet gefaseerd, kunnen worden doorgevoerd. Ook dat er wordt gekeken naar het serviceniveau en kostentoerekening van de begraafplaatsexploitatie. Op basis van het rapport van Kybus (adviesering kostendekking begraafplaats) zijn onze tarieven niet kostendekkend, maar op 66%

Het is niet gelukt bij deze kadernota al met een verder uitgewerkt voorstel te komen. Ons voorstel is dat eind 2022 op te pakken en mee te nemen in de kadernota begroting 2024. De tarieven worden nu alleen aangepast met het inflatiepercentage.

Lokale lastendruk

Op basis van de voorgaande voorstellen wordt voor 2023 een gemiddelde lokale lastendruk verwacht van 7,9% wat gelijk is aan de ontwikkeling inflatie.